

העוררת

אזהאר אלריינה בע"מ ח.פ. 515226959

ריינה

טל : 04-6467522 פקס' : 04-9504596 נייד : 050-4209082

- נ ג ד -

המשיב

משרד החינוך

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים

טל : 02-5603740 פקס' : 02-5603840

החלטה

בפנינו ערר על החלטה שניתנה על ידי סמנכ"ל ומנהל מינהל רישוי בקרה ואכיפה במשיב לדחות בקשה לחידוש רישיון של מוסדות חינוך, גן ילדים בישוב ריינה, מוכר שאינו רשמי, סמל מוסד 721548, לשנה"ל תשפ"ד (להלן: "ההחלטה").

להלן נימוקי ההחלטה

הנימוקים שהופיעו בהחלטה נשוא הערר הם כדלקמן :

1. ממצאי בדיקת איתנות פיננסית שנערכה לבעלות מלמדים כי רמת האיתנות הפיננסית של הבעלות הינה לקויה.
להלן פירוט הממצאים :
 - א. לבעלות גרעון בהון החוזר בסך של כ-301 אש"ח, המהווה כ-70% מהמחזור.
 - ב. לבעלות גירעון בעודפים ובהון העצמי בסך של כ-252 אש"ח, המהווה כ-58% מהמחזור.
 - ג. בהתאם לנוהל של משרד החינוך בנושא איתנות פיננסית, מצאנו כי ציוני הבעלות בשנים 2020 ו-2021 הינם 20 ו-18 מתוך 100 בהתאמה.
 - ד. לבעלות חוב בגין שכר לעובדיה השקול לכ-5 חודשי שכר.
לפיכך, עולה כי לבעלות אין בסיס כספי נאות לשם קיום מוסד חינוך כנדרש בחוק הפיקוח על בתי הספר, תשכ"ט-1969.
לאור האמור, החלטתי שלא לאשר חידוש רישיון לגן לשנה"ל תשפ"ד.

עיקר נימוקי העוררת

בכתב הערר טענה העוררת כי היא התאגדה בחודש מרץ 2015 ומשנת 2015 הפעילה את גן הילדים לאחר שנערכו לה בדיקות פדגוגיות ונמצא כי היא עומדת בכל התנאים והדרישות לקבלת רשיון.

העוררת הגישה בקשה לחידוש הרשיון בחודש פברואר 2023 עבור שנת הלימודים תשפ"ד בהתאם לנוהל הרישוי. בנוסף, היא התבקשה על ידי אגף הרישוי להגיש מסמכים בהתאם לנוהל איתנות פיננסית ואלו אכן הוגשו על ידה בחודש פברואר 2023.

העוררת טענה כי ממצאי ביקורת האיתנות הפיננסית היו הנימוקים היחידים לפיהם נדחתה הבקשה לחידוש הרשיון. לטענתה, הבעלות שיפרה את איתנותה הפיננסית וזאת רואים מעיון בדו"חות הכספיים המבוקרים של הבעלות לשנת 2022.

העוררת טענה כי ממצאי בדיקת האיתנות הפיננסית אינם מהווים עילה לאי חידוש רשיון בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק הפיקוח על בתי הספר, התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הפיקוח") ומשכך המשיב חרג מסמכותו הקבועה בחוק הפיקוח. לטענתה, ליקויים ככל שקיימים בקשר לאיתנות פיננסית מהווים אך ורק עילה לעניין ההכרה מטעם המשיב לתקצוב הבעלות בשנת הלימודים הרלוונטית, ואינם אמורים להשפיע על מתן רשיון ו/או אי חידוש הרשיון.

כן נטען כי בהתאם לסעיף 15(א) לחוק הפיקוח המשיב היה מחוייב לפנות בהתראה לעוררת תוך מתן תקופה של שלושה חודשים להסרת המחדל בטרם ביטול הרשיון. כמו כן, גם סעיף 12 לנוהל רישוי והכרה – בית ספר חדש בחינוך המוכר שאינו רשמי מחייב מתן התראה בטרם אי חידוש רשיון על מנת לאפשר לבעלות להסיר מחדל בטרם מתן החלטה סופית.

משכך, לטענת העוררת, המשיב לא פעל כדין בכך שהחליט על אי חידוש הרשיון בטרם מתן זכות שימוע ונפגעה זכות השימוע הנתונה לה, שהיא אחת מזכויות היסוד במשפט המינהלי. לחלופין נטען, כי היה על המשיב לפעול לפי סעיף 10 לחוק הפיקוח ולאשר את הרשיון תוך התנייה להסדרת הליקויים שעלו במסגרת הביקורת.

העוררת טענה כי בשל הטענות שהעלתה ההחלטה נשוא הערר אינה סבירה, לא מידתית וכי הופר האיזון בין מכלול השיקולים, כולל פגיעה בסגל החינוכי ובתלמידים.

בסוף הערר הדגישה העוררת כי היא סיימה מלפני כמה שבועות להכין את הדו"חות הכספיים המבוקרים לשנת 2022 אשר מראים תוצאות הרבה יותר טובות ושיפור משמעותי באיתנות הפיננסית ומשכך, לטענתה, הסירה את המחדל שבגיניו נדחתה הבקשה לחידוש הרשיון.

עיקר נימוקי המשיב

המשיב טען בכתב התגובה לערר, כי לקראת שנה"ל תשפ"א נערכה לעוררת ביקורת איתנות פיננסית לשנים 2019-2020. כן פרט המשיב את ממצאי ביקורת איתנות פיננסית שנערכה לעוררת לקראת שנה"ל תשפ"ד בשנת 2023 שלימדה על הידרדרות במצבה הפיננסית של העוררת.

המשיב צירף לתגובה את ההתראות שנשלחו לעוררת בעקבות ממצאי הביקורת מיום 23.3.2023 ומיום 6.6.2023. מדובר בהתראות שלא זכו להתייחסות כלשהי מצד העוררת.

המשיב התייחס לטענות שהעלתה העוררת בכתב הערר, בין היתר הובהרה סמכותו של המשיב לבחון את איתנותה הפיננסית של בעלות בהתאם להוראות סעיף 9(א) לחוק הפיקוח. המשיב הפנה לנוהל איתנות פיננסית, שמטרתו להבטיח איתנות פיננסית של בעלויות שמפעילות מוסדות חינוך, בכדי למנוע מצב בו בעלות אינה איתנה פיננסית וקיים חשש פן תיסגר באמצע שנת לימודים באופן שיפגע בתלמידים, במורים ובעובדי המוסד. חוסר איתנות פיננסית מהווה חשש לאי תשלום שכר כדין לעובדי ההוראה ופגיעה באיכות החינוך שיקבלו תלמידי המוסד.

לגופם של דברים נטען כי בחלוף 3 שנים מאז נערכה הביקורת הפיננסית לראשונה בשנת 2020, התבררה תמונה קשה אודות מצבה הפיננסי של העוררת, שקיבלה ציונים 20 ו-18 לשנים 2020 ו-2021 בהתאמה. שני ציונים אלה מצויים בתחום הנמוך ביותר של רמת איתנות פיננסית לפי סולם היחסים הפיננסיים – רמת איתנות נמוכה ביותר. בנוסף התברר כי לעוררת חוב שכר לעובדיה השקול ל-5 חודשי עבודה.

הודגש כי על אף ההתראות שנשלחו לעוררת, היא לא התייחסה לממצאים ולא העבירה את הדו"חות הכספיים לשנת 2022.

המשיב טען כי מהטעמים כפי שפורטו בהרחבה בתגובה מטעמו יש לדחות את הערר.

דיון והכרעה

ביום 20.11.2023 התקיים דיון בפני הוועדה בנוכחות נציגי העוררת ונציגי המשיב. הצדדים העלו טענותיהם בעל פה והשיבו לשאלות הוועדה.

לאחר שהוועדה שמעה את טענות הצדדים, חזרה ועיינה בכתבי הטענות ובכל המסמכים שהוגשו, הוועדה החליטה לדחות את הערר ולהלן נימוקי החלטתה.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח המבקש להקים ולנהל מוסד חינוך חייב על פי חוק לקבל רשיון ממושרד החינוך להפעלת בית הספר. כך נקבע בסעיף 3 לחוק הפיקוח:

לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון).

גוף שמבקש רשיון לפתוח ולקיים מוסד חינוך נדרש לפנות בבקשה למנכ"ל משרד החינוך ולצרף לבקשתו את הפרטים הנדרשים על פי חוק. הבקשה נבחנת על ידי אגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל – 1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך. בין היתר יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, מבני גישה, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של מוסד החינוך (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

(א) לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
- (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
- (3) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות;
- (4) תנאי הבטיחות בבית-הספר;
- (5) הריהוט והציוד של בית-הספר;
- (6) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.

(ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

בהתאם לפסיקתו של בית המשפט העליון, מטרתו של הליך הרישוי הוא:

לוודא כי המוסד החינוכי עומד בסטנדרטים ראויים בהיבטים של בטיחות, בריאות, פדגוגיה ובהיבטים נוספים, שמטרתם להבטיח את טובת התלמידים.

ר' בר"ם 5776/13 עמותת מקום להיות – בית הספר מעיין נ' מנכ"ל משרד החינוך (נבו 26.8.2013) בפסקה 16; ר' גם בר"ם 9954/16 משרד החינוך נ' בית ספר יפיע לחינוך ורווחה בע"מ (נבו 3.1.2017).

בענייננו, מדובר בבקשה לחידוש רשיון לגן ילדים לשנה"ל תשפ"ד.

כאמור לעיל, לעוררת נערכה בדיקת איתנות פיננסית שממצאה הובילו למשלוח התראות לעוררת טרם דחיית הבקשה לחידוש הרשיון לשנת הלימודים תשפ"ד.

בהתאם לנוהל קביעת איתנות פיננסית לבעלויות על מוסדות חינוך (להלן: "הנוהל" ו/או "נוהל איתנות פיננסית"), ככל שאיתנות הפיננסית של בעלות על מוסד חינוך לקויה או מוטלת בספק, הרי שהדבר עלול לפגוע קשות בהתנהלות מוסד החינוך עד כדי הפסקת הפעילות החינוכית במהלך שנת הלימודים או טרם פתיחתה, דבר בעל השלכות קשות כלפי התלמידים. בנוסף, מצויין הנוהל כי קשיים פיננסיים וקשיי נזילות עלולים לפגוע בפעילות החינוכית (ר' סעיף 6 לנוהל).

אחת מהטענות העיקריות שהעלתה העוררת בכתב הערר הייתה טענתה כי המשיב חרג מסמכותו בכך שעשה שימוש בנימוק של איתנות פיננסית שאינו נמנה מבין הסעיפים המנויים בסעיף 9 לחוק הפיקוח. אין לנו אלא לדחות טענה זו. סעיף 9(א)(6) לחוק הפיקוח מתייחס לבסיס הכספי לקיום בית-הספר כעניין שעל המשיב לבחון בעת מתן החלטה להענקת רשיון למוסד חינוך.

הוועדה גם דוחה את טענת העוררת לפיה לא ניתנה לה זכות טיעון ומשכך נפגעה זכות יסודית שעומדת לה לפי דיני המשפט המינהלי.

הוועדה תציין כי העוררת הציגה את העובדות הרלוונטיות בצורה חלקית, שכן בעוד שלפי הלך הטיעון כפי שהוצג בטענות העוררת בכתב הערר בשנת 2023 נדרשה העוררת לעמוד בדרישות האיתנות הפיננסית, מתגובת המשיב התברר כי בדיקת האיתנות הפיננסית החלה עוד בשנת 2020. מכתב התראה נשלח לעוררת ביום 5.11.2020, בו צויין כי לפי הדו"חות הכספיים של העוררת לשנת 2019 איתנות הפיננסית של הבעלות נמוכה וללא נקיטת פעולות על ידי הנהלת הבעלות היא עלולה להימצא בקשיים פיננסיים וקשיי נזילות בטווח הקצר, באופן שעלול לפגוע בפעילות החינוכית ו/או בתשלום השכר לעובדי ההוראה המועסקים בה. כן צויין במכתב, בין היתר, כי הבדיקה העלתה שהבעלות אינה משלמת לעובדי ההוראה המועסקים על ידה שכר כדין.

ממצאי הבדיקה היו כדלקמן:

1. בשנת 2019 לבעלות גירעון בהון חוזר בסך של כ-233 אלפי ₪, המהווה כ-57% מהמחזור באותה שנה.
2. בשנת 2019 לבעלות גירעון בהון עצמי בסך של כ-192 אלפי ₪, המהווה כ-47% מהמחזור באותה שנה.
3. בשנת 2019 לבעלות גירעון ביתרת העודפים לפעילות בסך של כ-192 אלפי ₪ המהווה כ-47% מהמחזור באותה שנה.

4. למרות שבשנת 2019 חל שיפור ביחסים פיננסיים של הבעלות, היחס השוטף של הבעלות עדיין נמוך ומעיד על חוסר יכולת של הבעלות לפרוע את התחייבויותיה השוטפות.
5. בהתאם לנוהל של משרד החינוך בנושא איתנות פיננסית, מצאנו כי ציוני הבעלות בשנים 2018 ו-2019 הינם 5 ו-20 מתוך 100 בהתאמה.
6. הבעלות לא הפרישה כלל פנסיה בגין 1 מתוך 3 עובדי הוראה.

במכתב הובהר כי המשיב נותן רשיונות ומעביר תקציב אך ורק למוסדות אשר יש להם איתנות פיננסית ואשר ממלאים אחר הוראות החוק והתקנות, לרבות בכל הנוגע לתשלום שכר כדין לעובדי ההוראה המועסקים במסגרתן ולרבות בכל הנוגע לעמידה בתנאי ניהול תקין.

במכתב האמור נדרשה העוררת לפעול באופן מיידי במספר מישורים ולבצע את הפעולות הבאות:

1. לבצע פעולות לצמצום הוצאותיה ובכלל זה הוצאות הנהלה וכלליות, לרבות הוצאות שכר, הנהלה וכלליות.
2. לבצע פעולות להרחבת מקורות ההכנסה של הבעלות.
3. לבצע כל פעולה שתידרש (מכירת נכסים, החזר הלוואות וכדומה) על מנת לשפר את היחסים הפיננסיים של הבעלות.
4. להעמיד לאלתר את שכר עובדי ההוראה בהתאם לנהוג במוסדות חינוך רשמיים.
5. לבצע חישוב רטרואקטיבי של שכר המגיע לעובדי ההוראה, לרבות ההפרשות הסוציאליות והתנאים האחרים המגיעים לעובדי ההוראה **ולשלם לעובדים/לקופות את הסכומים המגיעים להם בגין שנים קודמות.**
6. להיעזר לצורך כך באנשי מקצוע מתחום הכספים והניהול.

המשיב ציין כי על אף האמור תועבר המלצה לאגף הרישוי למתן רשיון והכרה לקיום והפעלת מוסד החינוך על ידי הבעלות לשנה"ל תשפ"א אך במידה וימצא בבדיקה נוספת כי הבעלות לא שיפרה באופן משמעותי את איתנותה הפיננסית תישקל הפסקה/השהיית תקצוב הבעלות ואף ביטול רשיונה וזכאותה לקבלת תקציבים ממשרד החינוך. הודגש במכתב כי מכתב זה מהווה התראה רשמית לפני קיזוז תשלומים, הפסקה/הקטנת התקצוב וביטול הרשיון.

לא הובהר מצד העוררת מה נעשה מצידה בעקבות מכתב ההתראה האמור לעיל והאם העוררת נקטה בפעולות שפורטו במכתב מיום 5.11.2020 כפי שנדרשה. העוררת רק טענה כי בעקבות הביקורת שנערכה בשנת 2023 נקטה בפעולות, אולם אין די בכך כאשר מתייחסים לטענתה כי לא ניתנה לה זכות שימוע.

לקראת שנה"ל תשפ"ד התקיימה בדיקת איתנות פיננסית שממצאיה פורטו בדו"ח מיום 23.3.2023.

בדו"ח זה צויין כי נמצאו ממצאים מהותיים הקשורים לפעילות העוררת בנושא איתנות פיננסית והמסקנות העיקריות שפורטו בדו"ח זה הן כדלקמן:

1. לבעלות גרעון בהון החוזר בסך של כ-301 אש"ח, המהווה כ-70% מהמחזור.

2. לבעלות גירעון בעודפים ובהון העצמי בסך של כ-252 אש"ח, המהווה כ-58% מהמחזור.
3. בהתאם לנוהל של משרד החינוך בנושא איתנות פיננסית, מצאנו כי ציוני הבעלות בשנים 2020 ו-2021 הינם 20 ו-18 מתוך 100 בהתאמה.
4. לבעלות חוב בגין שכר לעובדיה השקול לכ-5 חודשי שכר.

בעקבות ממצאי הבדיקה נשלח לעוררת מכתב ביום 23.3.2023 בו פורטו הממצאים לאחר שנבדקו הדו"חות הכספיים של העוררת לשנת 2021.

העוררת נדרשה לנקוט באופן מיידי בפעולות הבאות כדלקמן:

1. לבצע פעולות לצמצום הוצאותיה, ובכלל זה הוצאות הנהלה וכלליות לרבות הוצאות שכר הנהלה וכלליות.
2. לבצע פעולות להרחבת מקורות ההכנסה של הבעלות.
3. לבצע כל פעולה שתידרש (מכירת נכסים, החזק הלוואה וכדומה) על מנת לשפר את היחסים הפיננסיים של הבעלות.
4. להיעזר לצורך כך באנשי מקצוע מתחום הכספים והניהול.
5. להגיש דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2022 ואת הדו"ח המילולי לשנת 2022.

את המסמכים נדרשה העוררת להגיש בתוך 28 ימים ולא יאוחר מיום 20.4.2023. הובהר כי מדובר במכתב שימוע לפני קיזוז תשלומים, הפסקה/הקטנת התקצוב וביטול הרשיון.

הינה כי כן, ניתנה לעוררת התראה וזכות שימוע כך שאין יסוד לטענות בדבר פגם בהליך המינהלי. יתרה מכך, על אף שהעוררת לא הגיבה למכתב ההתראה מיום 23.3.2023 עד למועד שנקצב ובחלוף כשלושה חודשים ממועד משלוח המכתב, בהעדר כל התייחסות כאמור, נשלח לעוררת מכתב התראה נוסף ביום 6.6.2023. אולם גם בעקבות מכתב זה לא העבירה העוררת את הדו"חות המבוקרים לשנת 2022 ולא פרטה באילו פעולות נקטה במטרה לשפר את איתנותה הפיננסית.

החלטת המשיב ניתנה רק ביום 28.6.2023, כך שחלפו למעלה משלושה חודשים מאז נשלחה לעוררת ההתראה ביום 23.3.2023.

הוועדה תציין כי העוררת הפנתה בכתב הערר להוראות סעיף 15 לחוק הפיקוח אולם סעיף זה מתייחס לביטול רשיון קיים ולא לחידוש רישיון לשנה נוספת. בכל מקרה כאמור ממילא ניתנה התראה שלא פחתה מ-3 חודשים כך שגם לו היה בסיס לטענת העוררת, אזי התראה ניתנה לה בהתאם לחוק כאמור.

נוסיף כי גם טענת העוררת לפיה על המשיב היה לפעול לפי סעיף 10 לחוק הפיקוח, לאשר את הרשיון תוך התנייה להסדרת הליקויים שעלו במסגרת הביקורת, דינה להידחות. כפי שפרטנו לעיל, התראה ניתנה לעוררת עוד בשנת 2020 אולם העוררת מצידה לא הציגה בפני הוועדה מה בוצע מצידה, כיצד ואם בכלל פעלה במטרה לשפר את מצבה הפיננסי, בשים לב להנחיות או ההמלצות שפורטו במכתב המשיב מיום 5.11.2020. במכתב מיום 5.11.2020 הובהר כי על אף הליקויים שנמצאו תועבר לאגף הרישוי המלצה לחידוש הרשיון

לשנה"ל תשפ"א אך ככל שהעוררת לא תשפר באופן משמעותי את איתנותה הפיננסית תישקל הפסקת התקצוב וביטול הרשיון. הינה כי כן, אושר לעוררת רשיון לשנה"ל תשפ"א ואף לשנות הלימודים תשפ"ב ותשפ"ג, תוך התנייה להסדרת הליקויים אך זאת לא נעשה.

זאת ועוד, על אף שהעוררת טענה בסעיף 18 לכתב הערר כי היא 'מדגישה' שהיא סיימה לפני מספר שבועות הכנת דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2022 המראים תוצאות הרבה יותר טובות ושיפור משמעותי באיתנות הפיננסית, כאשר בכך הסירה את המחדל אשר לפיו המשיב דחה את הבקשה, היא לא צירפה דו"חות אלה לכתב הערר. כל שצורף היה דו"חות כספיים לשנים 2019-2020.

בדיון בפני הוועדה נשאל נציג העוררת על כך שלא צורפו דו"חות כספיים לשנים 2021 ו-2022 והוא השיב כי יש ברשותו עותק והוא יוכל להציג את הדו"ח לשנת 2022 (ר' בעמ' 9 לפרוטוקול הדיון). גם המשיב הבהיר כי דו"ח לשנת 2022 לא הועבר לידיו עד כה.

מדובר במחדל יסודי בהתנהלות העוררת בהליך הדיוני בפני הוועדה. לא ניתן לקבל טענה בדבר שיפור בתוצאות פיננסיות לשנת 2022 על יסוד דו"חות שכלל לא הוצגו ולא הועברו לעיון המשיב. העוררת נדרשה להציג דו"חות מבוקרים לשנת 2022 עוד במכתב ההתראה מיום 23.3.2023 אולם היא לא עשתה כן. כאמור, גם לכתב הערר דו"חות אלה לא צורפו. יתרה מכך, גם במהלך הדיון ואף לאחריו, לא הגישה העוררת את הדו"חות לשנת 2022 וטענתה בדבר שיפור בתוצאות הפיננסיים לא הוכחה כלל. העוררת טענה בדיון כי ביקשה ארכה להגשת הדו"חות המבוקרים לשנת 2022 שיהיו מוכנים ביום 21.6.2023, אולם לא זו בלבד שהטענה לא הועלתה בכתב הערר, עד למועד מתן ההחלטה ביום 28.6.2023 לא נשלחו למשיב הדו"חות המבוקרים וגם לכתב הערר, שהוגש ביום 8.8.2023, לא צורפו דו"חות אלה.

ממצאי הביקורת שנערכה לעוררת מלמדים על איתנות פיננסית נמוכה ביותר, ברמה של 5, 20 ו-18 לשנים 2019, 2020, ו-2021, בהתאמה.

המשיב הבהיר בטיעונו, כי בשים לב לציונים הנמוכים ביותר שקיבלה העוררת בבדיקת האיתנות הפיננסית שנערכה לה בשנת 2020, מכיוון שנצפתה עלייה בציונים בין השנים 2019 (ציון 5) ל-2020 (ציון 20) יתכן שהמשיב סבר שעליה זו תימשך ולכן נעתר להעניק לה רשיון לשנה"ל תשפ"א אך העוררת הייתה מחוייבת לבצע פעולות לשיפור מצבה הפיננסי (ר' בעמ' 9 לפרוטוקול הדיון).

מר אולג סייביץ, מנהל אגף ביקורת בעלויות במשיב הבהיר כי הגירעון של העוררת מצטבר ומשכך למדים על ירידה ברמת האיתנות הפיננסית משנת 2020 לשנת 2021 (ר' בעמ' 10 לפרוטוקול הדיון).

בכל הנוגע לחובות שכר, נציג העוררת טען בדיון כי אין לעוררת חובות לעובדים אלא רק עבור חודש דצמבר (ר' בעמ' 11 לפרוטוקול הדיון), אך הובהר כי מדובר בנתונים שעולים מהדו"חות של העוררת – חוב בסך של 137,000 ₪ (ר' בעמ' 13 לפרוטוקול הדיון). נציג העוררת טען כי חוב זה כבר לא קיים וכי מדובר בחובות לחברות הביטוח (ר' בעמ' 14 לפרוטוקול הדיון), אך מדובר בחוב שהופיע בדו"חות של העוררת שעמדו בבסיס ההחלטה נשוא הערר. יתרה מכך, טענת העוררת כי החוב לא קיים בדו"חות לשנת 2022 לא הוכחה כלל, שכן כאמור דו"חות אלה לא הוצגו.

כאמור לעיל, המשיב מוסמך ואך מחוייב לבחון את איתנותה הפיננסית של בעלות אשר מבקשת רשיון למוסד חינוך ולא ניתן להתעלם מכך שדאגה לרמה נאותה בהיבטים פדגוגיים וחינוכיים, קשורה להיבטים פיננסיים ולהתנהלות כספית של מוסד חינוך (ר' עמ"ן (מחוזי י-ם) 16290-03-16 **כרם לחינוך ותרבות בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד החינוך** (נבו 5.7.2016)).

אומנם עסקינן בבעלות קיימת ופעילה, ובפסיקה כי יש לתת משקל לרשיון קיים שמבוקש לחדש את תוקפו, לעומת בעלות שמבקשת רשיון למוסד חדש. ר' בעניין בג"ץ 164/97 **קונטרם בע"מ נ' משרד האוצר, אגף המכס והמע"מ**, פ"ד נב(1) 311 289 (1998):

"ההלכה מבחינה בין סירוב לתת רשיון חדש לבין סירוב לחדש רשיון קיים. השיקולים הענייניים בחידוש רשיון אינם זהים לשיקולים הענייניים במתן רשיון; משקל השיקולים עשוי להיות שונה; ולכן המאזן בחידוש רשיון קיים נוטה לאזרה, כדי להגן על הזכות שהרשיון הקנה לו, יותר במתן רשיון חדש".

אולם, בענייננו התברר כי לא מדובר במקרה גבולי שבנסיבותיו ראוי לשקול מתן הזדמנות נוספת בטרם אי חידוש רשיון. מדובר בבחינה פיננסית שהחלה עוד בשנת 2020.

העוררת לא הראתה אם בכלל פעלה בהתאם להמלצות שהופיעו במכתב המשיב שנשלח אליה בשנת 2020 בעקבות ביקורת איתנות פיננסית שנערכה לה בשנת 2020 ולא הצביעה על כך שחל שיפור במצבה הפיננסי. נהפוך הוא, הבדיקה של הדו"ח לשנת 2021 הצביעה על ירידה מסוימת ברמת האיתנות הפיננסית בשנת 2021 מרמה של 20 לרמה של 18 נקודות. במשך 3 שנים קיבלה העוררת ציונים שמצויים ברמה הנמוכה ביותר, הנמוכה מ-30 נקודות.

נסיבות המקרה אינן מצדיקות סטייה מהוראות הנוהל ומעמידה בסטנדרט שהמשיב דורש מכלל הבעלויות.

בבחינת מכלול טענות העוררת כפי שהועלו בפני הוועדה עולה כי במקרה זה אין בהן כדי להתגבר על הכשלים שבהתנהלות הפיננסית של העוררת ואי עמידתה בהלימים ובדרישות מהותיות ובסיסיות, כאשר מטבע הדברים אי עמידה בהיבט פיננסי משליך באופן ישיר על ההיבט הפדגוגי. קריסת העוררת במועד מאוחר יותר, תוביל לנזק חמור וכבד יותר לתלמידים.

העוררת טענה בדיון בפני הוועדה כי היא מבקשת לאפשר לה להציג בעתיד מסמכים נוספים חדשים להראות שיפורים משמעותיים באיתנות הפיננסית (ר' בעמ' 14 לפרוטוקול הדיון). שיפורים עתידיים ככל שיהיו אין בהם כדי להצביע על פגם בהחלטת המשיב נשוא הערר שמבסס עילת התערבות ומתן החלטה שונה מזו שהתקבלה ושעומדת לדיון בפני הוועדה.

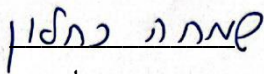
ככל שבעתיד תסבור העוררת כי היא עומדת בתנאים הקבועים בחוק ובנהלי הרישוי לקבלת רשיון למוסד חינוך, תידרש להוכיח זאת במסגרת בקשה חדשה מתאימה.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את הערר. לא מצאנו טעמים לקבוע כי יש מקום להתערב בהחלטה, לא נמצא כי נפלה בה פגם ולכן אין מקום להתערבות בה.

סוף דבר, הערר נדחה.

זכות ערעור לפי סעיף 14א לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

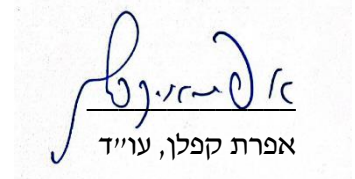
ניתן ביום כ"ו בטבת תשפ"ד, 7 בינואר 2024.

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלון, עו"ד
חברת ועדה